

ASiantuntijalausunto

22.1.2021

Koulutuspoliittinen selonteko

Nuori Yrittäjyys ry. asiantuntijalausunto luonnoksesta Koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Nuori Yrittäjyys ry. kiittää Opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta lausua Koulutuspoliittisen selonteon luonnoksesta (VN/1972/2020).

Korkealaatuaisen koulutuksen, tieteen sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan keskeinen tavoite on tuottaa tulevaisuuden osaajia työelämän ja yritystoiminnan tarpeisiin. Tulevaisuuden työelämässä tarvitaan taitoja, valmiuksia ja uskallusta sopeutua jatkuvaan muutokseen. Työelämä ja työn tekemisen tavat muuttuvat digitalisaation, tekoälyn ja robotiikan seurauksena. Muutokset haastavat perinteisen urapolun ja oppimisen tulee kasvattaa aivan uudenlaisia osaajia.

Nuori Yrittäjyys ry osallistuu tulevaisuuden osaajien rakennustalkoisiin lukuisilla yrittäjyyttä sekä talous- ja työelämätaitoja tukevilla ohjelmilla. NY Yrittäjyyskasvatuksen polku -kokonaisuus kattaa koko koulutusjärjestelmän ulottuen varhaiskasvatuksesta korkea-asteelle. Nuori Yrittäjyys ry (NY) on kansallinen, voittoa tavoittelematon yhdistys, joka on toiminut Suomessa vuodesta 1995. NY:n ohjelmat tukevat kouluja opetussuunnitelmien viitoittamaa toimintakulttuurin kehittämistä. Koulutus, opastus ja tuki ovat kouluille maksuttomia. NY on osa kansainvälistä Junior Achievement (JA) -kattojärjestöä, joka toimii 115 maassa.

Nuori Yrittäjyys ry esittää seuraavia tarkennuksia ja lisäyksiä (kirjattu punaisella) selonteon alla mainittuihin kohtiin.

3 Koulutuksen ja tutkimuksen tavoitteet ja toimenpiteet

- s. 13 kolmannessa kappaleessa korostetaan hyvin, että *Työelämän muutos vaatii muutoksia opetuksen sisällöissä*. Ainoastaan opetuksen sisältöjä muuttamalla tärkeitä työelämätaitoja ei opita, joten tuohon kohtaan tulisi lisätä, että työelämän muutos vaatii muutoksia myös opetuksen toimintatavoissa ja koulujen toimintakulttuurissa. Eli ehdotamme lauseen muotoilua seuraavasti: Työelämän muutos vaatii muutoksia opetuksen sisällöissä, **toimintatavoissa ja koulujen toimintakulttuurissa**.

3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

Tavoite Varhaiskasvatukseen osallistumista lisätään, lasten ja nuorten hyvinvointia parannetaan, oppimistuloksia käännetään nousuun ja oppimiseroja kavennetaan.

Toimenpiteet

- Toimenpiteiden neljäs kohta: *Varmistetaan kaikille oppilaille riittävät perustaidot aktiiviseen toimimiseen yhteiskunnassa*. Tähän tulisi lisätä maininta siitä, miten perustaidot varmistetaan eli muuttamalla oppimista ja lisäämällä osallistavia toiminnallisia työtapoja, jotka kytkevät koulussa opitun taidon tekemisen kautta lasten ja nuorten arkeen. Eli ehdotamme lauseen muotoilua seuraavasti: Varmistetaan kaikille oppilaille riittävät

perustaidot aktiiviseen toimimiseen yhteiskunnassa **muuttamalla oppimista ja lisäämällä osallistavia toiminnallisia työtapoja, jotka kytkevät koulussa opitun taidon tekemisen kautta lasten ja nuorten arkeen.**

3.2 Toinen aste

Tavoite Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistetään toisen asteen koulutuksessa.

Toimenpiteet

- Lisätään ensimmäiseen kohdan loppuun lause kuvaamaan mihin suuntaan toimintatapoja tulisi muuttaa: **Tuetaan koulujen toimintakulttuurin muutosta yhdessä tekemisen ja toiminnallisen oppimisen suuntaan ja lisätään opettavien teoriasisältöjen kytkemistä oppijoiden arkeen ja työelämään.**
- Muutetaan Toimenpide-listan viidennen kohdan viimeinen lause seuraavasti: Varmistetaan **luomalla yhtenäisiä työelämätaitoja kasvattavia oppimisohjelmia**, että yhdistelyä voidaan tosiasiallisesti toteuttaa kaikkialla Suomessa, ja kehitetään rahoitusjärjestelmiä tukemaan tavoitetta.

Kohtaanto kuntoon työelämäkumppanuudella ja koulutusta uudistamalla

- Lisätään ensimmäisen kappaleen toiseksi viimeiseen lauseeseen: Toisaalta nuorten joustava kiinnittyminen työelämään edellyttää **yrittäjämäistä asennetta ja** syvempää työelämäyhteistyötä kaikissa opintojen vaiheissa.

Tavoite Työelämän muutokseen vastataan

Toimenpiteet

- Lisätään kolmanteen kohtaan: Vahvistetaan koulutuksen ja työelämän yhteistyötä **tuomalla koulutuksen osaksi selkeitä, pitkäkestoisia oppimiskokonaisuuksia työelämätaidoista, innovoinnista ja yrittäjyydestä** sekä koulutuksessa että lukiokoulutuksessa.
- Lisätään neljänteen kohtaan: Luodaan eri koulutusasteita ja -aloja ylittävää palvelutarjontaa ja yhteisiä osaamiskokonaisuuksia työelämän, **yritysten** ja ihmisten osaamistarpeisiin vastaamiseksi.

Korkeakoulutuksen vaikuttavuus ja laatu parantuvat uusilla toimintamalleilla

Tavoite Korkeakoulujen toimintamalleja ja rakenteita uudistetaan

Toimenpiteet

- ensimmäinen kohta muutetaan seuraavasti: Tiedolla johtamisen avulla kehitetään jatkuvasti pedagogisia ratkaisuja ja uudistetaan korkeakoulujen toimintatapoja ja -malleja **toiminnallisempaan ja opiskelijakeskeisempään suuntaan. Koulutus sisältää myös tulevaisuuden työelämätaitoja, innovointia ja tutkimustiedon soveltamista työelämän ja yritysten tarpeisiin.**

3.7.

Opettajan koulutusta kehitetään systemaattisesti yhteistyössä ja tutkimusperusteisesti

- Viimeisen kappaleen ensimmäinen lause täydennetään seuraavasti: Opettajat tarvitsevat lisää osaamista **laaja-alaisen osaamisen ja tulevaisuustaitojen harjoittamiseen**, erilaisten oppijoiden kohtaamiseen, kieli- ja kulttuuritietoiseen kasvatukseen ja opetukseen, lasten,

nuorten ja aikuisten ohjaukseen, digipedagogiikan sekä etäopetuksen uusien opiskeluympäristöjen kehittämiseen ja hyödyntämiseen.

Nuori Yrittäjyys ry on suomalainen laaja-alaista oppimista ja monialaisia kokonaisuuksia tukeva järjestö, joka tavoittaa 35% suomalaisista kouluista toimintamalliensa kautta. Meillä on suora yhteys opettajiin ja poikkeusolosuhteista huolimatta tavoitimme viime lukuvuonna 60 000 lasta ja nuorta toimintaamme. Kansainvälinen kattojärjestömme avaa nuorille sekä opettajille globaalien toimintaympäristön ja verkoston.

Vastaamme mielellämme lisäkysymyksiin ja olemme mukana koulutuksen kehittämisessä.

Kunnioitavasti, Helsingissä 21.1.2021

Mari Rakkolainen
Pedagoginen päällikkö
Nuori Yrittäjyys ry

Virpi Utriainen
Toiminnanjohtaja
Nuori Yrittäjyys ry